“S’han d’estudiar els ports del Mediterrani com una unitat”

Entrevista a Simon Keay (University of Southampton, Regne Unit)

“S’han d’estudiar els ports del Mediterrani com una unitat”

El projecte **Roman Mediterranean Portus**, liderat pel professor **Simon Keay**, per estudiar els ports de la Mediterrània en l’Imperi romà és un dels 13 projectes que han rebut el 2013 l’Advanced Grant de l’**European Research Council** (ERC) per als propers 5 anys (2014-2018). Simon Keay n’és l’investigador principal, però la coordinació científica la farà amb **Pascal Arnaud** (Université de Lyon 2). Hi col·laboraran una vintena d’institucions, entre les quals l’ICAC en el cas del port de Tàrraco.

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

L'anterior projecte d'aquest professor és **Portus Project**, sobre el port marítim de l'antiga Roma. Simon Keay és membre del Consell científic assessor de l'ICAC.

Parli'ns del projecte Roman Mediterranean Portus.

Vol ser l'estudi del sistema portuari a la Mediterrània de l'alt imperi, en principi els segles I aC fins al III dC. És un projecte interdisciplinari, que inclou quatre grans disciplines: arqueologia, geoarqueologia, informàtica i història antiga i epigrafia.

Quin és el potencial d'estudiar els ports?

És un tema que ja té tradició, perquè els anys 20-30 del segle passat ja es van excavar ports com Òstia (Itàlia) o Efes (Turquia), però són estudis molt parcials. La meva experiència excavant a Portus, el port de l'antiga Roma (**Portus Project**) m'ha fet adonar que per jutjar el paper que va tenir en l'imperi s'ha d'estudiar tot el Mediterrani, entendre'l com una unitat, com el mar intern unificat per Roma que va ser.

Passar del cas concret al context general.

Exacte. El que plantegem és analitzar un seguit de ports en relació al port principal de Roma, Portus, que és la finestra de Roma al Mediterrani.

Quins ports estudiareu?

En total, 30, de 9 països diferents: Efes (Turquia), Kane (a prop de Pèrgam), Utica (Tunísia), Puteoli (Nàpols), Gades (Cadis)... D'aquests, en 7 casos, i un serà Tàrraco, farem actuacions arqueològiques o geoarqueològiques noves.

Quina informació extraureu de cada port?

D'entrada farem una síntesi del que ja sabem: desenvolupament, infraestructures, administració, rutes de navegació, contactes entre ports testimoniades per inscripcions i textos antics... Tot plegat per entendre millor l'envergadura dels ports i també el seu procés d'abandó. Creiem que només fent les mateixes preguntes a tots els ports, podem avançar en aquesta direcció.

I desenvolupant noves metodologies.

Sí, és l'altre punt fort del projecte, noves metodologies i interdisciplinarietat, com deia. Volem reintegrar la investigació arqueològica en la recerca històrica, textual i ambiental. I també volem tenir el projecte obert al món! El primer que farem és una web, amb l'estructura del projecte, un blog, cada port accessible en un mapa SIG amb una síntesi de dades històriques i geogràfiques, els resultats...

Quina serà la col·laboració de l'ICAC en el projecte?

Col·laborarem a l'hora d'estudiar la badia portuària de Tàrraco, fent l'estudi geofísic de la conca del port. Se sap on és, però no amb certesa. Cal utilitzar georadar per trobar el perfil de la conca, per sota de les cases i els carrers moderns, i fer estudis de sediments en aquesta zona. Això ens donarà un coneixement millor del port de l'antiga Tàrraco: ubicació exacta del moll, seqüència d'ús, perfil en extensió i en profunditat de cabotatge...

Per què és important, la profunditat?

Perquè permet saber les dimensions o la capacitat en tones de les naus que feien servir el port. Portus, el port amb més extensió i profunditat, arriba als 5 metres, una fondària suficient per als vaixells més grans de l'època, de fins a 5 tones. Si el port de Tàrraco determinem que només tenia 3,5 metres de fons, per exemple, es pot intuir que era un port freqüentat per naus més reduïdes, amb totes les implicacions econòmiques i comercials que representa.

Text i fotos: Carme Badia i Puig

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

Gener del 2014

Vegeu també:

– **Dossier de premsa** (2014)

– **Entrevista en vídeo a Simon Keay** (maig 2013)